

ฉบับปรับปรุง

๒๕๖๗

พระราชบัญญัติ การค้ำนำมันเชื่อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๓

แก้ไขเพิ่มเติม

ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

กฎหมายลำดับรอง

กฎกระทรวง

ประกาศกระทรวงพลังงาน

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน

ระเบียบกรมธุรกิจพลังงาน

พระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

Copyright © 2024

สงวนลิขสิทธิ์ :

ห้ามนำส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗) ไปทำซ้ำ หรือเผยแพร่ในรูปแบบใดๆ หรือด้วยวิธีอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นทางอิเล็กทรอนิกส์ ทางกลไกรวมทั้งการถ่ายเอกสาร การบันทึก หรือเก็บข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็น ลายลักษณ์อักษรจาก กลุ่มวิชาการ RUN OF LAW

ผู้เขียน RUN OF LAW

จำนวนครั้งที่พิมพ์ : พิมพ์ครั้งที่ 1

พระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓

(แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๐)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบกิจการในปัจจุบัน และเป็นปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสม และสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สุภาชิตกกฎหมาย

“ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมพร้อมใจด้วย
ย่อมมีโทษดุษฎีกัน”

สารบัญ

(พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓)

	มาตรา	หน้า
	๑-๖	๑๑
หมวด ๑ การค้าและการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง	๗-๑๕	๑๓
หมวด ๒ การแจ้งข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูล	๑๖-๑๘	๑๖
หมวด ๓ การป้องกันและแก้ไขการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง	๑๙-๒๔	๑๗
หมวด ๔ การกำหนดและควบคุมคุณภาพ	๒๕-๓๐	๒๐
หมวด ๕ อำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่	๓๑-๓๓	๒๓
หมวด ๖ การเพิกถอนใบอนุญาต	๓๔	๒๕
หมวด ๗ บทกำหนดโทษ	๓๕-๖๒	๒๖
บทเฉพาะกาล	๖๓-๖๖	๓๓
อัตราค่าธรรมเนียม		๓๕

สารบัญ

(กฎหมายลูก)

หน้า

กฎกระทรวง

กฎกระทรวงกำหนดแบบและรายการบัญชีเกี่ยวกับปริมาณและสถานที่เก็บของน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ชื่อ กลั่น ผลิตได้มา จำหน่ายไปแล้วและที่เหลืออยู่ในแต่ละเดือน และแผนการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ชื่อ กลั่น ผลิต หรือจำหน่ายซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ พ.ศ. ๒๕๔๖ ๓๙

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นขอกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงปริมาณการค้าประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ๕๙

กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติ และหลักเกณฑ์ วิธีการขอ การออกใบอนุญาต และค่าธรรมเนียมเป็นผู้รับใบอนุญาตค้าน้ำมันเฉพาะเพื่อการนำเข้าและส่งออกไปนอกราชอาณาจักรในเขตปลอดอากรหรือระหว่างเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๗ ๖๖

ประกาศกระทรวงพลังงาน

ประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๔๖ [แบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓] ๗๐

ประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง ให้เอทานอล และไบโอดีเซล เป็นน้ำมัน
เชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ พ.ศ.
๒๕๔๘ ๗๒

ประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ ๗๓

ประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง ให้ไบโอดีเซลเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงตาม
พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ ๗๕

ประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการนำเข้าและ
ส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๗ ๗๖

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๑/๒๕๔๖ [บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่
ตรวจสอบการปฏิบัติของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
การค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓] ๗๙

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่ง
นายกรัฐมนตรี ที่ ๑/๒๕๔๖ [พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติของ
ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง
พ.ศ. ๒๕๔๓] ๘๑

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน
เบนซิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ๘๓

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน เบนซิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๘๗
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน เบนซิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓	๘๘
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน เบนซินพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๒	๙๑
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน เบนซินพื้นฐาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๙๕
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน เบนซินพื้นฐาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓	๙๗
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน เบนซินพื้นฐาน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๓	๙๙
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน แก๊สโซฮอล์ พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๐๑
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน แก๊สโซฮอล์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๑๐
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมัน แก๊สโซฮอล์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๑๓

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งบัญชีตาม
มาตรา ๑๖ ของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๐ และการส่งแผน
ตามมาตรา ๑๗ ของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการค้า
น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๑๖

ระเบียบกรมธุรกิจพลังงาน

ระเบียบกรมธุรกิจพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนรางวัลและ
วิธีปฏิบัติในการขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลในคดีจับกุมผู้กระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงพ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติควบคุม
น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ๑๒๐
และพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง
พ.ศ. ๒๕๑๖ พ.ศ. ๒๕๔๗

ระเบียบกรมธุรกิจพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนรางวัลและ
วิธีปฏิบัติในการขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลในคดีจับกุมผู้กระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติควบคุม
น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติวัตถุอันตรายพ.ศ. ๒๕๓๕ และ ๑๓๕
พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.
๒๕๑๖ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

พระราชบัญญัติ
การค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง

พ.ศ. ๒๕๔๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยนํ้ามันเชื้อเพลิง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกลสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๒๑

(๒) พระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“**น้ำมันเชื้อเพลิง**” หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันหล่อลื่นและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ หรือสิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นวัตถุดิบในการกลั่นหรือผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น และให้หมายความรวมถึงสิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“**ผู้ค้าน้ำมัน**” หมายความว่า ผู้กระทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยซื่อนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือได้มาไม่ว่าด้วยประการใดเพื่อจำหน่าย และให้หมายความรวมถึงผู้กลั่นหรือผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงด้วย แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้ได้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“**ผู้ขนส่งน้ำมัน**” หมายความว่า ผู้ที่รับจ้างทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งมิใช่เป็นของตนเอง โดยใช้ยานพาหนะสำหรับการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ

“สถานีบริการ” หมายความว่า สถานที่สำหรับจำหน่ายนํ้ามันเชื้อเพลิงให้แก่ประชาชนโดยวิธีเติมหรือใส่ลงในที่บรรจุนํ้ามันเชื้อเพลิงของยานพาหนะ โดยใช้มาตรวัดนํ้ามันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัด ที่ติดตั้งไว้เป็นประจำ และให้หมายความรวมถึงสถานที่จำหน่ายนํ้ามันเชื้อเพลิงให้แก่ประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ปริมาณการค้าประจำปี” หมายความว่า ปริมาณนํ้ามันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ซื้อ กลั่น ผลิต หรือได้มาในปีหนึ่ง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงปริมาณที่จัดหาเพื่อการสำรองตามกฎหมาย

“ปี” หมายความว่า ปีปฏิทิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบหมาย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ กำหนดกิจการอื่น และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การค้าและการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง

มาตรา ๗ ผู้ใดเป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีปริมาณการค้าแต่ละชนิด หรือรวมกันทุกชนิดปี ละตั้งแต่หนึ่งแสนเมตริกตันขึ้นไป หรือเป็นผู้ค้าน้ำมันชนิดก๊าซปิโตรเลียมเหลวแต่เพียง ชนิดเดียวที่มีปริมาณการค้าปีละตั้งแต่ห้าหมื่นเมตริกตันขึ้นไป ต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี

การขออนุญาต การออกใบอนุญาต และคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ค้าน้ำมันตามความในมาตรานี้ จะต้องมิใช่ผู้ค้าน้ำมันซึ่งเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ โดยยังไม่พ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต และกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้ขออนุญาต จะต้องมิใช่กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้ค้าน้ำมันซึ่งเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต โดยยังไม่พ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๘ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของประเทศ การป้องกันและแก้ไขการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งการกำหนดและควบคุมคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง รัฐมนตรีจะออกประกาศกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการดำเนินการค้าใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ปฏิบัติตามก็ได้

มาตรา ๙ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ รายใดที่ประสงค์จะเลิกประกอบกิจการตามที่ได้รับอนุญาต ต้องแจ้งให้รัฐมนตรีทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันเลิกประกอบกิจการ หากมีน้ำมันเชื้อเพลิงเหลืออยู่ในการครอบครองในวันเลิก

ประกอบกิจการให้ผู้นั้นจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหลือให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบกิจการ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดเป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีปริมาณการค้าไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา ๗ แต่เป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีปริมาณการค้าแต่ละชนิดหรือรวมกันทุกชนิดเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือเป็นผู้ค้าน้ำมันที่มีขนาดของถังที่สามารถเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงได้เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องยื่นขอจดทะเบียนต่ออธิบดี

การขอจดทะเบียนและการจดทะเบียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อรัฐมนตรีประกาศกำหนดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิง หรือขนาดของถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงตามวรรคหนึ่ง หรือประกาศเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงหรือขนาดของถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้กำหนดไว้แล้ว ให้ผู้ค้าน้ำมันที่ได้กระทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่แล้วและอยู่ในข่ายที่จะต้องจดทะเบียน ยื่นคำขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเป็นผู้ค้าน้ำมันซึ่งดำเนินกิจการค้าน้ำมันโดยจัดตั้งเป็นสถานบริการ ต้องยื่นขอจดทะเบียนต่ออธิบดี

การขอจดทะเบียนและการจดทะเบียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๒ ผู้ใดเป็นผู้ขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามชนิดและปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องแจ้งต่ออธิบดีตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ